

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 053 116/99-1002
Signatura: be3as106

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Sokolov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Mateřská škola, Vintířov 170, 357 44 Vintířov
Identifikátor ředitelství:	600 072 754
IZO:	107 546 108
Ředitelka školy:	Zdeňka Štafková
Zřizovatel:	Obec Vintířov 172, 357 44 Vintířov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov
Termín inspekce:	20. dubna 1999
Inspektorka:	Marie Behenská
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol pod čj. 2019/99 ze dne 20. dubna 1999, plán práce školy, vnitřní řád školy, plán výchovné práce, výjimka z počtu zapsaných dětí pro školní rok 1998/99, dokumentace o dětech s odkladem školní docházky, přehled výchovné práce, evidenční listy, přehled o docházce dětí, záznamy o dětech a hodnotící zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Předškolní zařízení je typizovaným jednopatrovým zařízením původně se třemi pavilony. V jednom z pavilonů je umístěna dvoutřídní mateřská škola a zbývající budovy využívá základní škola a školní jídelna. Celý komplex je umístěn v okrajové části vesnice a je obklopen panelovou zástavbou.

Zřizovatelem byla schválena rozsáhlá modernizace interiéru školy, která bude provedena v letních měsících tohoto roku (výměna oken, dveří, celková oprava venkovní fasády). V rámci těchto oprav bude provedena úprava zahrady mateřské školy (vybavení dřevěnými pomůckami a zahradním náčiním, úprava pěšinek).

Inspekční činnost se uskutečnila ve smíšené třídě čtyř až sedmiletých dětí.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pro výchovně vzdělávací činnost je třída vybavena dostatečným množstvím didaktických pomůcek, stálých hracích koutků, hraček a stavebnic. Základní pomůcky pro přímou výchovně vzdělávací práci mají učitelky uloženy v příručním kabinetu. Pro svou práci rovněž využívají centrální kabinet, kde jsou soustředěny a utříděny jak didaktické, tak tělovýchovné pomůcky a rozličný materiál pro pracovní a výtvarnou výchovu.

Třída má svoji dětskou i učitelskou knihovnu. Průběžně jsou obě doplňovány o nové tituly jako je např. publikace Šimon půjde do školy, Školka plná pohody, Logopedická prevence, Děti s odkladem školní docházky.

Vzhledem k většímu počtu zapsaných dětí (26), je prostor třídy upraven tak, aby mohl celý sloužit dopolední činnosti dětí. Proto třída nemá stálou ložnici a denně jsou do části třídy na odpočinek dětí rozkládána a skládána lehátka. Ve třídě se nestoluje, děti na svačiny a obědy přecházejí do jídelny, která je vybavena vhodnými stolky i židličkami. Třída má vlastní šatnu, WC a umývárnu. Vybavení nábytkem je účelné.

Pro plnění úkolů ve výchovně vzdělávací činnosti mají učitelky ve třídě k dispozici klavír, kazetový magnetofon, televizi a video.

Pro pobyt dětí venku má třída na školní zahradě vyhrazeno pískoviště, průlezky, houpačky, lavičky a travnatou plochu pro hry a pohybové aktivity.

Ve sledované třídě jsou prostorové podmínky, vybavení nábytkem, pomůckami, hračkami i audio technikou hodnoceny jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Určená kapacita mateřské školy je 60 dětí a povolení výjimky z počtu zapsaných dětí ji nepřesahuje. Provoz předškolního zařízení je určen na dobu od 6:00 do 16:00 hodin, z hlediska zdravotních požadavků je optimální a vyhovuje místním podmínkám. Ke dni inspekce bylo v mateřské škole celkem zapsáno 51 dětí ve věku od tří do sedmi let.

V hospitované třídě bylo zapsáno 26 dětí ve věku od čtyř do sedmi let. V den inspekce bylo přítomno 19 dětí. Třidu navštěvuje 9 dětí s odkladem školní docházky. U všech těchto dětí bylo důvodem odkladu kromě jiného i nepodnětné rodinné prostředí (doloženo vyjádřením odborníka). Uvedené skutečnosti znesnadňují učitelkám soustředěné pedagogické působení, zejména důsledný individuální přístup k jednotlivým dětem.

Veškeré činnosti v režimu dne jsou přizpůsobeny podmínkám mateřské školy a potřebám dětí. Pevně stanovená doba je pouze pro stolování. Potřeba spánku jednotlivých dětí je respektována. Děti, které nespí, jsou zaměstnávány klidovými hrami.

Přechody mezi jednotlivými činnostmi jsou plynulé, ve třídě se daří realizovat rozvolněný program dne. Při všech činnostech bylo respektováno pracovní tempo dětí, učitelkami byla podporována jejich seberealizace a byla jim dána možnost volně se pohybovat ve všech prostorách patřících ke třídě. Součástí programu dne je pitný režim, děti ho využívají podle svých potřeb a je při něm zajištěno dodržování hygienických zásad.

Místnosti určené pro pobyt dětí jsou čisté a světlé. Ve třídě je pěkná květinová výzdoba. Estetický vzhled třídy i ostatních prostor významně ovlivňují výsledky tvořivé práce učitelek vkusně doplněné výtvarnými pracemi dětí. V šatně jsou umístěny nástěnky pro rodiče, jejich obsahová náplň je podnětná. Učitelky taktním způsobem vybízejí rodiče ke spolupráci.

Organizace činností ve sledované třídě vychází z věkových zvláštností dětí daného věku a ze znalosti rodinného prostředí. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve sledované třídě zajišťují výchovně vzdělávací činnost dvě učitelky, které mají předepsané odborné i pedagogické vzdělání. V tomto školním roce navštívily vzdělávací semináře k tělesné, pracovní a hudební výchově.

Personální podmínky umožňují v dané třídě kvalitní vedení výchovně vzdělávacího procesu. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Do plánů výchovně vzdělávací činnosti jsou úkoly vybírány z Programu výchovné práce pro mateřské školy a jsou v souladu s hlavními cíli ročního plánu školy. Dominantním cílem je zaměření na plnění úkolů z oblasti jazykové, estetické, mravní a citové výchovy. Program byl stanoven na základě provedené analýzy výsledků uplynulého školního roku a vychází ze znalostí dětí a jejich rodinného zázemí.

Ve třídě jsou zpracovány měsíční výchovně vzdělávací plány, ve kterých se prolínají výchovné i vzdělávací úkoly, zastoupeny jsou všechny výchovné složky. Vybrané úkoly jsou dále řazeny do týdenních témat. Tento způsob plánování umožňuje plnit úkoly komplexně v rozličných motivacích a v obměnách. Úkoly v jednotlivých měsíčních plánech na sebe navazují, je v nich odstupňována náročnost při jejich plnění vzhledem k věku i celkovému složení dětí ve třídě. Velký počet dětí ze znevýhodněného rodinného prostředí vede učitelky k tomu, aby upřednostňovaly zejména oblast mravní, jazykové a citové výchovy.

Přijatý program výchovně vzdělávací práce je promyšleně plněn. Zajišťuje péči o individuální osobnostní rozvoj dětí a i přes složité podmínky vesnické mateřské školy cíleně směřuje k jejich přípravě na budoucí vzdělávání. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo uskutečněno 6 hospitací. Sledovány byly ranní hry a řízené činnosti - ranní cvičení, rozvíjení poznání, režimové momenty a individuální práce s dětmi.

Hlavní náplní činností byla hra v různých podobách i organizačních uskupeních. Všechny činnosti byly organizovány v rozvolněném programu dne. Učitelky dokázaly svoji činnost profesionálně zhodnotit.

Ranní hry

Učitelka citlivě navodila námětové i konstruktivní hry, nabízela dětem hračky a pomůcky pro jejich obohacení. Pro hry vytvořila velmi dobré prostorové podmínky. Nenásilně zařazovanými výtvarnými a pracovními činnostmi sledovala rozvoj dětské fantazie a podporovala prožitkovost, samostatnost a vlastní rozhodování dětí. Vzájemně se prolínaly hry na domácnost, na staveniště, na dopravu, učitelka tím sledovala plnění hlavního úkolu dne v rámci daného tématu (dopravní výchova).

Dobu volných her učitelka využila k cílené individuální práci zejména s dětmi s odkladem školní docházky. Zaměřila se hlavně na jazykový projev dětí, navazovala na jejich poznatky a zkušenosti. Z této činnosti bylo patrné, že učitelka velmi dobře zná individualitu každého dítěte i jeho rodinné zázemí.

V průběhu her byl dán dětem prostor pro spontánní pohybové aktivity. Dětem byly nabídnuty výtvarné a pracovní činnosti (vykreslování, obkreslování, modelování a vystřihování dopravních prostředků), kterými učitelka sledovala procvičování dovedností a rozvíjení tvořivosti dětí.

Při hrách učitelka řešila několik konfliktů, které mezi dětmi vznikaly nejen o hračku, ale ve větší míře byla nucena řešit používání vulgarismů v řeči dětí a i častější projevy agresivity. Zde se projevila mimořádná snaha učitelky ovlivnit povahové rysy dětí záměrně volenou námětovou hrou a pěstovat v nich kamarádství, ohleduplnost a zdvořilost. Při řešení konfliktů využívala i hodnocení ostatních dětí a vedla je k tomu, aby dokázaly zhodnotit a popsat správný postup či postoj. Tato část vedení výchovně vzdělávacího procesu byla velmi náročná a učitelka ji zvládala profesionálně.

Vedení her je hodnoceno jako vynikající.

Řízené činnosti:

Ranní cvičení

Činnost je prováděna pravidelně, je plánována. Učitelka má přehled o kvalitě provádění zdravotních cviků (děti se převlékají do cvičebních úborů). Skladba cvičení odpovídala hlavním úkolům tělesné výchovy. Při samotném cvičení měla učitelka na zřeteli plnění zdravotního, výchovného i vzdělávacího úkolu (zařazována byla relaxace, dechová cvičení, učitelka používala výrazů základního tělovýchovného názvosloví). Dbala nejen na přesné provádění zdravotních cviků, kdy individuálně přistupovala k dětem, kterým se daný cvik nedařil správně zacvičit, ale dbala i na dostatečné procvičení přirozených cviků (chůze, běh, lezení, skoky). Chuť ke cvičení, soustředěnou pozornost a radostnou náladu vytvořila vtipnou motivací (na dopravní prostředky). Činnost zpestřila pomůckami (kruhy, stuhy) a zařazením hudby, říkadel i pohybových her. Tělovýchovné činnosti byly v souladu s hlavním úkolem dne (poznat a rozlišit dopravní prostředky).

Vedení ranního cvičení je hodnoceno jako nadprůměrné.

Rozvíjení poznání

Sledovaná řízená činnost byla zaměřena na dopravní a ekologickou výchovu, výrazně prolínala jazyková, výtvarná a mravní výchova. Hlavní úkol byl plněn v rozličných organizačních uskupeních dětí (s celou skupinou, po skupinkách i individuálně). Činnost jako celek byla promyšlená, učitelka připravila motivující pomůcky (obrázky dopravních prostředků, semafor, obrázky k pohádce, dopravní značky, magnetickou tabuli, pracovní listy, obrázky k pohybové hře, pastely, čtvrtky). Úkol byl zvolen přiměřeně k věku dětí a byl plněn vzhledem k jejich individuálním schopnostem.

Úkol byl vybrán z tématického okruhu „bezpečnost na cestě“. K jeho plnění přistoupila učitelka komplexně, dbala jak na stránku rozumovou, tak citovou i volní. Náměty pro jednotlivé části (u magnetické tabule, u stolků, volně v prostoru třídy, pracovní listy) řízené činnosti byly dětem blízké, učitelka navazovala na poznatky, dovednosti i zkušenosti dětí. Pomůckami a zařazováním modelových minipříběhů aktivizovala a podporovala rozvoj komunikativních dovedností. K rozvoji slovní zásoby a souvislému vyjadřování využívala přiměřených pomůcek a motivujících obrázků.

Při plnění úkolu byl dán důraz na prožitkové učení, zejména při manipulaci s obrázky na magnetické tabuli i při pohybové hře. V dětech jsou cíleně pěstovány návyky budoucích školáků (učit se správně držet tužku, hlásit se o slovo, neskákat do řeči, odpovídat souvisle a hlasitě, soustředit se na splnění úkolu, při samostatné práci správně sedět, orientovat se na čtvrtce, na tabuli). Učitelka pohotově reagovala na rozumové i pracovní možnosti dětí. Při hodnocení výsledků využívala úsudku dětí. Pestrost činností zajistilo zařazování písni, říkadel, tanečků a výtvarných činností.

Nedostatečně promyšlená motivace hry na uspokojení, podcenění zásady přiměřenosti a vysvětlení i přílišný spěch učitelky v závěru činnosti způsobil, že děti nepochopily pravidlo pohybové hry, byly zmatené a ne příliš uspokojené.

Tato oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Režimové momenty

Učitelky dbají na utváření hygienických návyků. Při oblékání jsou děti vedeny k samostatnosti, k úpravě zevnějšku a ke vzájemné pomoci. Důsledně je dbáno na udržování pořádku v hračkách i osobních věcech.

Při stravování jsou u dětí vytvářeny návyky správného používání příboru, respektovány jsou stravovací zvláštnosti dětí (možnost výběru nápoje, množství stravy, bezlepková dieta, alergie na určitou stravu apod).

Režimové momenty plynule prolínají výchovně vzdělávacím procesem. Ve všech požadavcích na děti byla dodržena zásada přiměřenosti a individuálního přístupu.

Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Individuální práce s dětmi

Pro tuto činnost byla velmi dobře využita doba volných her. Byly respektovány věkové i individuální zvláštnosti dětí. Cíleně je pracováno s dětmi s odkladem školní docházky, s dětmi, které vyžadují zvláštní péči a i s dětmi talentovanými (hudebně pohybový kroužek). Přehledně a podrobně je u těchto dětí vedena pedagogická diagnostika, zpracovány jsou plány osobnostního rozvoje u dětí s odkladem školní docházky.

V této oblasti vyvíjí maximální úsilí pouze pedagogové, ze strany rodiny nemá škola většinou podporu.

Tato činnost je hodnocena jako nadprůměrná.

Z hospitací vyplývá, že mateřská škola poskytuje dětem podnětné prostředí pro jejich osobnostní rozvoj. Tato oblast výchovně vzdělávacího procesu je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Ve sledované třídě je úroveň sebeobslužných dovedností u dětí nadprůměrná. Jejich souvislý řečový projev je chudší, neodpovídá úsilí učitelek. Děti se převážně vyjadřují jedním slovem nebo v jednoduchých větách. Komunikace dětí mezi sebou je často narušována těmi dětmi, které mají ve svém slovníku množství hrubých výrazů a vulgarismů.

Většina dětí dokáže vyslovit svůj požadavek. V oblasti tělovýchovných aktivit dosahují děti spíše nadprůměrných výsledků, získaly dobré tělovýchovné dovednosti. K učitelkám se obracejí s důvěrou. Podle pokynů dokáží pracovat s rozličným pracovním materiálem i pomůckami. Znájí množství básní, písní, her i tanečků.

Ve hře vznikají často konflikty, některé děti se projevují agresivně a činí jim problémy spolupracovat a vzájemně se respektovat. Výtvarné i vyjadřovací schopnosti této skupiny dětí jsou spíše podprůměrné.

I přes úsilí učitelek neodpovídají výsledky v oblasti sociálního uvědomění u větší skupiny dětí jejich věku. Této oblasti je nutné věnovat zvýšenou pozornost, je hodnocena jako spíše podprůměrná.

ZÁVĚRY

Posouzením sledované oblasti činnosti mateřské školy byla vymezena

pozitiva:

- řešení konfliktů je důsledně výchovně využíváno
- velmi dobré výsledky dětí v oblasti sebeobsluhy
- realizace rozvolněného režimu dne
- promyšlená a doložená individuální péče
- maximální úsilí učitelek o rozvoj sociální i kulturní úrovně dětí
- podnětné estetické prostředí
- velmi dobré materiální vybavení třídy
- promyšlené plnění programu třídy

negativa:

- vysoký počet zapsaných dětí ve třídě (v souvislosti s jejich celkovou sociální a kulturní úrovní)
- spíše podprůměrné výsledky v oblasti mravních a sociálních postojů

Doporučení:

Pro další školní rok upravit počet dětí ve třídě tak, aby učitelky měly možnost efektivně využít individuální působení na děti s odkladem školní docházky

a na děti, které vyžadují zvláštní péči. Pedagogické úsilí i nadále zaměřovat na citový, mravní a sociální rozvoj dětí.

Mateřská škola zajišťuje podnětné prostředí pro osobnostní rozvoj dětí. Oblast výchovně vzdělávací je hodnocena jako nadprůměrná.

Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

razítko

Podpis inspektorky: Marie Behenská, v. r.

V Sokolově dne 7. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 10. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Zdeňka Štafková, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Vintířov	14. května 1999	123/99
Školský úřad: Sokolov	14. května 1999	124/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. května 1999		připomínky nebyly podány